

Átvett: 14. 11. 18.

Fellebbezés: 14. 12. 08.

Pesti Központi Kerületi Bíróság
Gazdasági Csoport
Ügyszám: 17. G. 305.698/2013/30.

A Pesti Központi Kerületi Bíróság

a dr. Bihary Ákos ügyvéd (1036 Budapest, Bécsi út 52.) által képviselt

Kishantosi Vidékfejlesztési Központ Közhasznú Nonprofit Kft. (2434 Hantos-Kishantos 0165/2. hrsz.) **felperesnek,-**

a dr. Kovács P. Zoltán ügyvéd (1054 Budapest, Hold u. 21.) által képviselt

Nemzeti Földalapkezelő Szervezet (1149 Budapest, Bosnyák tér 5.) **I. rendű alperes**

Mező Vidék Bt. (2432 Szabadegyháza, Than K. u. 4. fszt. 2.) **II. rendű alperes**

a dr. Kovács P. Zoltán ügyvéd (1054 Budapest, Hold u. 21.) által képviselt

Magyar Állam III. rendű alperes ellen,

szerződés érvénytelenségének megállapítása iránt indított perében meghozta az alábbi

Í t é l e t e t :

A bíróság a felperes keresetét valamennyi alperessel szemben elutasítja.

A bíróság kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. és a III. rendű alperesnek 96.800.- (kilencvenhatezer-nyolcszáz) forint perköltséget.

Az ítélet ellen a kézbesítéstől számított 15 napon belül van helye fellebbezésnek, amelyet ennél a bíróságnál kell 5 példányban, a Fővárosi Törvényszékhez címzetten benyújtani.

A másodfokú bíróság a fellebbezést tárgyaláson bírálja el, de a felek kérhetik a fellebbezés tárgyaláson kívül történő elbírálását.

Ha a fellebbezés csak kamatfizetésre, perköltség viselésére, vagy összegére, illetve a meg nem fizetett illeték vagy az állam által előlegezett költség megfizetésére vonatkozik, az előzetes végrehajthatósággal, a teljesítési határidővel vagy a részletfizetés engedélyezésével kapcsolatos, vagy csak az ítélet indokolása ellen irányul, a másodfokú bíróság a fellebbezést tárgyaláson kívül bírálhatja el, de a fellebbező fél a fellebbezésében kérheti tárgyalás tartását.

Ha a fellebbezésben vitatott érték a Kettőszázezer forintot, illetve a kereseti kérelemben megjelölt követelés tíz százalékát nem haladja meg, fellebbezésnek az első fokú eljárás

szabályainak lényeges megsértése vagy az ügy elbírálásának alapjául szolgáló jogszabály téves alkalmazására hivatkozással van helye. A másodfokú bíróság az ügy érdemében tárgyaláson kívül határoz, de a felek kérelmére tárgyalást tart. A fellebbező félnek a tárgyalás tartása iránti kérelmét a fellebbezésében kell előterjesztenie.

I n d o k o l á s :

A III. rendű alperes tulajdonában lévő, a Nemzeti Földalapba tartozó Hantos 0166/3, 0170, 0173, 0178/2, 0182/2, 0190, 0146/1, 0157/1, 0161/7, 0166/1, 0144/4. és 0164/6. helyrajzi számú földterületekre a felperes és az I. rendű alperes 2013. október 31-ig tartó, határozott idejű haszonbérleti szerződést kötött. A felperes a bérelt földterületeken vidékfejlesztési központot és ökológiai mintagazdaságot működtetett.

Az I. rendű alperes a megjelölt ingatlanok haszonbérbe adására 2012. október 11-én pályázatokat írt ki, a pályázati eljárások céljaként a családi gazdaságok kialakítását és megerősítését, valamint az állattenyésztési tevékenység ösztönzését, az állattenyésztés termőföld igényének biztosítását jelölte meg. Az I. rendű alperes a pályázati felhívásokat HU21-10240, HU21-10241, HU21-10242, HU21-10243, HU21-10244, HU21-10245, HU21-10246, HU21-10247, HU21-10248, HU21-10249 pályázati azonosító számon tette közzé.

A felperes a pályázatát valamennyi pályázati eljárásban benyújtotta.

Az I. rendű alperes 2013. január 22-én írásban értesítette a felperest arról, hogy a Hantos HU21-10243. és HU21-10244. számú haszonbérleti eljárást érvénytelenné nyilvánította. A 2013. március 26-án írásbeli tájékoztatásai szerint a Hantos HU21-10241, HU21-10242, HU21-10243, HU21-10244, HU21-10245, HU21-10246, HU21-10247, HU21-10248. és HU21-10249. azonosító számú haszonbérleti birtoktest esetében a pályázati kiírásban közzétett szempontok szerinti részletes értékelés alapján nem a felperes nyújtotta be a legjobb ajánlatot, így az I. rendű alperes a haszonbérleti szerződést nem vele köti meg. 2013. április 2-án a Hantos HU-21-10240 azonosító számú haszonbérleti pályázat értékelésével kapcsolatban ugyancsak arról tájékoztatta a felperest, hogy a haszonbérleti szerződést nem vele köti meg.

2013. április 29-én a III. rendű alperes képviselőjében eljáró I. rendű alperes mezőgazdasági földhaszonbérleti szerződést kötött a II. rendű alperessel. A Magyar Állam tulajdonában és a haszonbérbeadó tulajdonosi joggyakorlási körébe tartozó, a szerződés 1. számú mellékletében megjelölt helyrajzi számú, nagyságú, művelési ágú és AK értékű földrészletre a felek a szerződést határozott időtartamra, a 2013. november 1. napjától 2033. október 30. napjáig tartó időszakra kötötték meg. A haszonbérleti díj összegét 1.250.-Ft ÁK/évben határozták meg.

A felperes 2013. június 6-án alkotmányjogi panaszt terjesztett elő az Alkotmánybírósághoz annak megállapítása iránt, hogy a Nemzeti Földalapról szóló 2010. évi LXXXVII. törvény és a Nemzeti Földalapba tartozó földrészletek hasznosításának részletes szabályairól szóló 262/2010. (XI.17.) Kormányrendelet, valamint a megjelölt haszonbérleti pályázatok keretében ezen jogszabályok alapján meghozott döntések alaptörvényellenesek, így azokat az Alkotmánybíróság semmisítse meg.

Az Alkotmánybíróság a 2013. október 7-én kelt IV/906-9/2013. számú végzésével az alkotmányjogi panaszt visszautasította.

A 2013. november 4-én felvett jegyzőkönyv szerint a felperes, az I. rendű alperes képviselője, a II. rendű alperes, valamint a haszonbérlok a 0144/3, a 0146/1, a 0190, a 0182/2, a 0173, a 0170, a 0154/1, a 0178/2, a 0166/3, a 0161/7, a 0166/1, a 0164/6. c) a) helyrajzi szám alatti területeket közösen, helyrajzi számok szerint külön-külön megszemléltek, és a földterületek állapotát a jegyzőkönyv 1. és 2. számú mellékletében rögzítették. Részletesen feltüntették, hogy a helyrajzi szám szerint megjelölt földterületeken melyik haszonbérlokt illeti meg a használat joga, és az I. rendű alperes részükre a területeket birtokba adta. A jegyzőkönyv szerint a megjelölt személyek a területeket birtokba vették. A felperes képviselője nyilatkozott arról, hogy a felperes a területeket nem adta át, így azok átvétele az I. rendű alperes részéről hivatalosan nem történt meg.

A felperes a 2013. november 4-én kelt feljegyzésében a lejárt haszonbérleti szerződésekkel érintett területek esetében ugyanazon eljárás lefolytatását kérte, mint amit a lepsényi és enyingi állami tulajdonú területeket használó Dél-Balaton Agro Kft. 2011. október 31-én lejárt szerződése ügyében végrehajtottak. Méltánytalannak és elfogadhatatlannak tartotta a pályázatok kiírását a felperes biogazdálkodással művelt területeire. Álláspontja szerint az I. rendű alperes pályázati eljárása súlyosan jogsértő, és minden demokratikus jogelvvell ellentétes volt. Tájékoztatta az I. rendű alperest arról, hogy a felperes ökológiai mintagazdaságának beindítása német-magyar kormányközi együttműködésre épült, és felszámolása esetén a német adófizetők pénze visszajár, ezért a magyar kormány a német kormánnyal el kell számolnia. A felperesnek a kormányközi együttműködés alapján kötelessége volt a biogazdálkodás folytatása, amelynek kialakításához, fenntartásához és fejlesztéséhez a szükséges szakmai munka és a műszaki fejlesztések eredményeként a terület EURO BIO és BIO Suisse tanúsítással rendelkezett, ami értéknövekedést eredményezett. A feljegyzéshez mezei leltár összesítést mellékel, kijelentette, hogy az elszámolásig a területeket nem adhatja birtokba.

A felperes a mezőgazdasági földhaszonbérleti pályázatok elbírálása ügyében 2013. október 5-én panaszt nyújtott be a vidékfejlesztési miniszter, valamint az alapvető jogok biztosa részére. Az alapvető jogok biztosa és a jövő nemzedékek érdekeinek védelmét ellátó biztos-helyettes AJB-4151/2013. számon 2013. december 10-én jelentést adott ki, amelynek összegezése szerint a NFFS és az NVS alapján az elmúlt évtizedekben a biogazdaság eredményeként létrejött környezeti értékek méltók az alkotmányos szintű védelemre. Megállapították, hogy Kishantos jelentős mértékben hozzájárult ahhoz, hogy hazánkban a változó gazdasági viszonyok között az ökológiai gazdálkodás fennmaradjon, míg a népfőiskolai rendszerű tevékenységén keresztül megőrizte és fejlesztette a szakmai ismeretek elterjedését, és a tájközpontok fejlesztését. A jogállamiság követelményeként határozták meg, hogy az Alaptörvény szintjén védett értékről szóló döntés és annak felülvizsgálata átlátható, kiszámítható módon, a döntéssel érintettek számára is elérhető eljárási garanciák mellett szülessen meg. Hangsúlyozták, hogy az ésszerűség és a nemzeti közös örökség alkotmányos értéke a Nemzeti Földalappal kapcsolatos polgári jogviszonyokban az állam intézményvédelmi kötelezettségének maradéktalan érvényesülését kívánja meg. Az állami

tulajdonban lévő termőföldek haszonbérbe adásával kapcsolatos jogi szabályozásnak pedig a biogazdálkodás eredményeként létrejövő környezeti értékek figyelembe vételével az Alaptörvény P) cikkébe foglalt követelmények maradéktalan érvényesítését kell biztosítani. Többek között arra kérték fel a vidékfejlesztési minisztert, hogy a jelentésbe foglaltak figyelembevételével tegye meg a szükséges intézkedéseket, dolgozzon ki olyan intézkedési tervet, amely az Alaptörvény P) cikkére figyelemmel biztosítja az NFA földhasznosítási tevékenységében a szükséges intézményvédelmet.

A felperes 2013. december 20-án keresetlevelet nyújtott be a bírósághoz, amelyben kérte az I. és a II. rendű alperes között létrejött mezőgazdasági földhaszonbérleti szerződés érvénytelenségének megállapítását arra hivatkozva, hogy a szerződés jogszabály megkerülésére irányult, illetve a jóerkölcsbe ütközött, így a Ptk. 200. §. /2/ bekezdése alapján semmis. Kérte továbbá annak megállapítását, hogy az NFA 21-10240, az NFA 21-10241, az NFA 21-10242, az NFA 21-10245, az NFA 21-10246, az NFA 21-10247, az NFA 21-10248. és az NFA 21-10249, azonosító számú pályázati eljárások lefolytatása olyan jogszabályok alapján történt, amelyek ellentétesek az Alaptörvény XXVIII. cikkének /7/ bekezdésével, B cikkének /1/ bekezdésével, XXIV. cikkének /1/ bekezdésével, 39. cikkének /2/ bekezdésével és P cikkének /1/ bekezdésével, valamint az Nvtv. 7. §. /1/ bekezdésével. Az eljárás során keresetét kiterjesztette a szerződést ténylegesen megkötő III. rendű alperesre, és így kérte a II. és a III. rendű alperes között létrejött mezőgazdasági földhaszonbérleti szerződés érvénytelenségének megállapítását. Keresetét az eljárás során módosította, és a II. és a III. rendű alperes közötti mezőgazdasági földhaszonbérleti szerződés érvénytelenségének megállapításán túl kérte a megjelölt azonosító számú pályázati eljárások és döntések érvénytelenségének megállapítását is, továbbá az alperesek marasztalását a perköltségben.

A felperes álláspontja szerint a kereset benyújtásához szükséges jogi érdekét az a tény alapozza meg, hogy a perrel érintett pályázati kiírások, valamint a pályázati eljárások lefolytatása szabálytalanul történt, ami a felperesnek a pályázat szabályszerű elbírálásához való jogát sértette. Álláspontja szerint a pályázati eljárások, valamint az ennek során meghozott döntések az Alaptörvény 39. cikk /2/ bekezdésébe, a 2011. évi CXCVI. törvény 7. §. /1/ és /2/ bekezdésébe, az Alaptörvény P. cikk /1/ bekezdésébe, a 262/2010. (XI.17.) Kormányrendelet 15. §. /3/ bekezdés c. és j/pontjába, a 26. §. /2/ bekezdésébe ütköztek. Az így meghozott pályázati döntést követően megkötött szerződés a felperesnek jogsérelmet okozott. A II. rendű alperes a pályázati szabályokba ütköző módon vett részt az eljárásban. Mindez azt eredményezte, hogy mivel a pályázati felhívás kiírása és a döntés a jogszabály megkerülésével történt, így ennek eredményeként a szerződést is a jogszabály megkerülve kötötték meg, ezért az jóerkölcsbe is ütközött.

Az alperesek érdemi ellenkérelmükben a keresetek elutasítását és a felperes perköltségben való marasztalását kérték.

Az I. rendű alperes érdemi ellenkérelmében arra hivatkozott, hogy a felperes a haszonbérleti szerződés érvénytelensége körében tévesen jelölte meg őt alperesként, mivel a szerződés helyesen a Magyar Állam és a II. rendű alperes között jött létre. Az I. rendű alperes az ügyletben, mint törvényes képviselő járt el. Vitatta, hogy afelperesnek keresetelési joga lenne, mivel a kereset előterjesztéséhez szükséges jogi érdeke hiányzik. A perrel ugyanis

legfeljebb azt érhetné el, hogy az új haszonbérletnek a Magyar Állammal jogviszonya, vagy érvényes pályázata ne legyen, ugyanakkor pernyertessége esetén sem jogokat nem szerezne, sem terhettől nem mentesülne. A pályázati folyamatok érvénytelensége esetén pedig az új haszonbérleti szerződések automatikusan nem válnának érvénytelenné. Erre a felperes kereseti kérelmet nem is terjesztett elő. Az I. rendű alperes álláspontja szerint semmisségre kizárólag jognyilatkozatok esetén lehet hivatkozni, de egy időbeli folyamat semmisségének megállapítására nincsen lehetőség.

A II. rendű alperes vitatta a kereset ténybeli és jogi alapját, és egyetértett az I., valamint a III. rendű alperes érdemi védekezésével.

Az eljárás során az I. és a III. rendű alperes arra hivatkozott, hogy pályázati eljárások lefolytatása jogszerűen történt. Hivatkozott a 4/1999. PJE jogegységi határozatra, amely szerint a bírói út lehetősége nem terjedt odáig, hogy a bíróság a pályázat elbírálásával kapcsolatos döntési jogkört átvegye, így nincs arra jogköre, hogy a pályázatot eredménytelennek nyilvánítsa, illetve, hogy magát a pályázatot, illetve az ajánlatot érvénytelennek nyilvánítsa. Utalt a kialakult bírói gyakorlatra, amely szerint a pályázat jogszerűsége, vagy érvénytelensége nincsen joghatással az azok eredményeképpen megkötött szerződések érvényességére.

A felperes keresete mindhárom alperessel szemben megalapozatlan.

A felperes keresetében a II. és a III. rendű alperes között 2013. április 29-én létrejött mezőgazdasági földhaszonbérleti szerződés, valamint az I. rendű alperesnek a keresetlevélben megjelölt azonosító számon lefolytatott pályázati eljárásai és döntései semmisségének megállapítását kérte.

A Ptk. 234. §. /1/ bekezdése szerint a semmis szerződés érvénytelenségére – ha a törvény kivételt nem tesz – bárki határidő nélkül hivatkozhat. A semmisség megállapításához külön eljárásra nincs szükség. E jogszabályi rendelkezés azonban nem keletkeztet egyúttal keresetindítási jogosultságot, mivel a szerződés semmisségével kapcsolatos perek esetében a perbeli legitimációt csak a jogi érdekelttség, vagy a perbeli jogosultságot biztosító jogszabályi felhatalmazás alapozza meg.

A bíróság vizsgálta, hogy a felperesnek fennáll-e a kereshetőségi joga arra, hogy kereseti kérelmeit az alperesekkel szemben előterjessze. A Pp. 123. §-ának második mondata szerint ugyanis megállapításra irányuló egyéb kereseti kérelemnek csak akkor van helye, ha a kért megállapítás a felperes jogainak az alperessel szemben való megóvása végett szükséges, és a felperes a jogviszony természeténél fogva, vagy a kötelezettség lejártának hiányában, vagy valamely más okból teljesítést nem követel.

A 4/1999. PJE jogegységi határozat szerint – amely jelen perben analógiaként alkalmazható – valamennyi pályázónak joga van a pályázaton más pályázókkal azonos eséllyel és feltételekkel indulni, valamint ahhoz, hogy pályázatát a jogszabályok, a pályázati felhívásban közöltek szerint szabályszerűen bírálják el. Így a pályázat nem szabályszerű elbírálása esetén sérelem éri, mindez megalapozza a vesztes pályázó kereshetőségi jogát.

A felperes álláspontja szerint a pályázati eljárások lefolytatása, és az így meghozott döntések az Alaptörvény, a jogszabályok, valamint a pályázati kiírások rendelkezéseit sértették, amivel sérült a felperesnek a pályázat szabályszerű elbíráláshoz való joga. E jogsérelem orvoslása iránt terjesztette elő keresetét az alperesekkel szemben. Jogi érdekelttségét akként jelölte meg, hogy a pályázatok és a szerződés érvénytelenségének megállapítását követően kiírt új pályázati eljárásban jogot szerez a pályázaton való elindulásra.

A bíróság álláspontja szerint, mivel a felperes az I. rendű alperes által kiírt pályázati felhívásokra benyújtotta pályázatait, ezért érdekeltté vált valamennyi pályázat szabályos lebonyolításában és elbírálásában, így abban, hogy más pályázókkal azonos eséllyel és feltételekkel indulhasson, illetve vehessen részt a pályázati eljárásban. Ugyanakkor jogvédelmi igénye nem áll meg azon az alapon, hogy a szerződés érvénytelenné nyilvánítását követően új eljárás kiírására, és annak számára kedvező elbírálására kerüljön sor. A bíróság ugyanis a pályázattal összefüggésben semmilyen döntési jogkörrel nem rendelkezik.

A bíróság a felperes kereseti kérelmeit érdemben megvizsgálta.

A Ptk. 200. §. /2/ bekezdése szerint semmis az a szerződés, amely jogszabályba ütközik, vagy amelyet jogszabály megkerülésével kötöttek, kivéve, ha ahhoz a jogszabály más jogkövetkezményt fűz. Semmis a szerződés akkor is, ha nyilvánvalóan a jóerkölcsbe ütközik.

A felperes keresetében a szerződés semmissége megállapítása körében a pályázati eljárás lefolytatása során elkövetett jogszabálysértésekre, illetve a pályázati kiírásban közöltek megsértésére hivatkozott, amelyekre figyelemmel a II. rendű alperes részvétele a pályázati eljárásban a pályázati szabályokba ütközött. Hivatkozott arra, hogy a pályázati kiírás feltételei nem feleltek meg az akkor hatályos 262/2012. (XI.17.) Kormányrendelet 26. §. /2/ bekezdésében írottaknak, továbbá az Alaptörvény 39. cikk /2/ bekezdésében, a P. cikk /1/ bekezdésében, a Nemzeti Földalapról szóló 2010. évi LXXVIII. törvény 7. §. /1/ bekezdésében, illetve 15. §. /3/ bekezdés c, d, i. és s/pontjában írottaknak.

Az Alaptörvény 39. cikk /2/ bekezdése szerint a közpénzekkel gazdálkodó minden szervezet köteles a nyilvánosság előtt elszámolni a közpénzekre vonatkozó gazdálkodásával. A közpénzeket és a nemzeti vagyont az átláthatóság és a közélet tisztaságának elve szerint kell kezelni. A közpénzekre és a nemzeti vagyonra vonatkozó adatok közérdekű adatok. A P. cikk /1/ bekezdése szerint a természeti erőforrások, különösen a termőföld, az erdők és a vízkészlet a biológiai sokféleség, különösen a honos növény és állatfajok, valamint a kulturális értékek, a nemzet közös örökségét képezik, amelynek védelme, fenntartása és a jövő nemzedéke számára való megőrzése az állam és mindenki kötelessége. A 2010. évi LXXVIII. törvény 7. §. /1/ bekezdése szerint a nemzeti vagyonnal felelős módon rendeltetésszerűen kell gazdálkodni. A 2010. évi LXXXVII. törvény 15. §. /2/ bekezdése szerint a Nemzeti Földalapba tartozó földrészleteket a /3/ bekezdésbe foglalt földbirtok-politikai irányelvek szerint kell hasznosítani. A /3/ bekezdés a-tól s. pontig terjedően rögzíti a földbirtok-politikai irányelveket.

A bíróságnak a Ptk. 200. §. /2/ bekezdésére figyelemmel a II. és a III. rendű alperes között létrejött mezőgazdasági földhaszonbérleti szerződés tartalmát, az abban vállalt feltételeket kellett vizsgálnia, így a szerződés érvénytelensége semmisség folytán abban az esetben állapítható meg, ha maga a szerződés ütközik jogszabályba, vagy a jóerkölcsbe, illetve a szerződést kötötték meg a jogszabályok megkerülésével. A kialakult ítélkezési gyakorlat töretlen abban a kérdésben, hogy a szerződés kizárólag a jogszabály által előírt kötelező pályáztatási eljárás mellőzése miatt ütközik jogszabályba, de a szerződés megkötését megelőző pályázati eljárásban a pályáztató egyoldalú jogszabálysértése a megkötött szerződést nem teszi érvénytelenné. A Ptk. ugyanis a szerződést megelőző pályáztatási szabályok egyoldalú megsértését nem tekinti érvénytelenségi oknak, a pályáztatási szabályok megsértése önmagukban, ha egyébként a létrejött szerződés tartalma és az abban vállalt feltételek nem ütköznek jogszabályba, nem eredményezi a szerződés semmisségét.

Ha a jogalkotó a jogszabályban előírt értékesítési mód megsértéséhez a semmisség jogkövetkezményét kívánja fűzni, úgy azt az értékesítés módját előíró törvényben ki is mondja. A Nemzeti Földalapba tartozó földrészek hasznosításának részletes szabályait rögzítő 262/2010. (XI.17.) Kormányrendelet 3. fejezete tartalmazza a nyilvános pályáztatásra vonatkozó rendelkezéseket. A 14. §. /1/ bekezdése rögzíti az érvénytelen pályázat esetköreit, az a/pont szerint érvénytelen a pályázat, ha nem felel meg a pályázati felhívásban és kiírásban foglaltaknak. A rendelet 20. §. /2/ bekezdése szerint az érvénytelenséget az NFA elnöke állapítja meg, de ugyanakkor a jogszabály a szerződés érvénytelenségére vonatkozóan külön rendelkezést nem tartalmaz.

A bíróság álláspontja szerint a II. és a III. rendű alperes között létrejött termőföld haszonbérleti szerződés tartalma nem ütközik a felperes által megjelölt jogszabályokba. A termőföld tulajdonosa, illetve a tulajdonosi jogok gyakorlója jogosult dönteni arról, hogy az egyes földrészeket hasznosításakor mely földbirtok-politikai irányelveket részesíti előnyben. A jogszabály ezen irányelvek felsorolásakor nem jelöl meg prioritási sorrendet, így a tulajdonosi jogok gyakorlója a hasznosításra kiírt pályázati felhívásokban szabadon dönthet arról, hogy az irányelvek közül melyiket veszi figyelembe. Az I. rendű alperes a perbeli pályázatok kiírásakor célként a családi gazdaságok kialakítását és megerősítését, valamint az állattenyésztési tevékenység ösztönzését, az állattenyésztés termőföld igényének biztosítását határozta meg. Semmiféle olyan kötelezettség nem terhelte, amely szerint a földrészeket korábbi hasznosítási céljának megfelelő földbirtok-politikai irányelvet kellett volna előnyben részesítenie. Döntése nem ütközött a felperes által megjelölt alaptörvényi, valamint jogszabályi rendelkezésekbe. Önmagában pedig a szerződés feltételeiből nem következik, hogy az I. rendű alperes a közpénzekkel való gazdálkodással kapcsolatos alaptörvényben, illetve jogszabályban rögzített kötelezettségeit megszegte volna.

A bíróság vizsgálta, hogy a II. és III. rendű alperes között létrejött mezőgazdasági földhaszonbérleti szerződés nyilvánvalóan jóerkölcsbe ütközik-e. Valamely szerződés akkor minősül jóerkölcsbe ütközőnek, ha – bár azt jogszabály nem tiltja – az azzal elérni kívánt cél, a vállalt kötelezettség jellege vagy a felajánlott ellenszolgáltatás, illetve a szerződés tárgya az általánosan elfogadott erkölcsi normákat, szokásokat nyilvánvalóan sérti, és ezért az általános társadalmi megítélés is egyértelműen tisztességtelennek minősíti. A bíróság kizárólag a

szerződés tartalmát vizsgálva megállapította, hogy a szerződő felek a pályázati kiírásban megjelölt földbirtok-politikai irányelvek figyelembevételével kötötték meg a szerződést. A bíróság álláspontja szerint a szerződésben a felek részéről vállalt kötelezettségek, a megjelölt ellenszolgáltatás, a szerződés célja és tárgya az általánosan elfogadott erkölcsi normákat nem sértik. A szerződés nem ütközik jóerkölcsbe azon az alapon, hogy a földrészlet tulajdonosa, illetve a tulajdonosi jogkörben eljáró fél a földrészlet hasznosításakor a felperesnek a határozott idő elteltét követően megszűnt mezőgazdasági földhaszonbérleti szerződésében megjelölt, biogazdálkodást előnyben részesítő és elősegítő célkitűzések helyett másik, a jogszabályban megjelölt azonos fontosságú földbirtok-politikai irányelvet részesített előnyben.

A felperes keresetében kérte az általa korábban megművelt földrészletekre kiírt, megjelölt azonosító számú pályázati eljárások és döntések semmisségének megállapítását. E keresetét ugyancsak a Ptk. 200. §. /2/ bekezdésére, valamint a Pp. 7. §. /1/ bekezdésére alapította, amely jogszabály szerint a törvényben biztosított jogok védelme az állam minden szervének kötelessége. A bíróság a már korábban kifejtettek szerint kizárólag a szerződés semmisségét vizsgálhatja, a megelőző pályázati eljárásokkal és döntésekkel összefüggő jogszabálysértések megállapítására jogszabályi felhatalmazás hiányában nincsen lehetősége. A bíróság megjegyzi, hogy a Ptk. a jogok gyakorlására és a kötelezettségek teljesítésére vonatkozó rendelkezések megsértését egyébként sem szankcionálja oly módon, hogy az a szerződés semmisségét vonná maga után.

A bíróság a felperes okiratok becsatolására irányuló bizonyítási indítványának nem adott helyet, mivel az I. rendű alperesnél lefolytatott eljárás megállapításai, valamint a felperes bírálati lapján feltüntetett adatok a bíróság döntését érdemben – a pályázati eljárás és döntés vizsgálatának jogszabályi felhatalmazás hiányában való mellőzése miatt – nem befolyásolja.

A bíróság a fenti indokok alapján a felperes kereseteit valamennyi alperessel szemben elutasította.

A felperes, mint pervesztes fél a Pp. 78. § /1/ bekezdése alapján köteles az eljárási illetékből, valamint az alperesek jogi képviselőjének munkadíjából álló perköltség viselésére.

A bíróság az I. és II. rendű alperes jogi képviselőjének munkadíjáról a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet alapján határozott.

Budapest, 2014. november 18.

dr. Csonka Ildikó s.k.
bíró

A kiadmány hitelesítő

